

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายของอนุญาโตตุลาการแก้สัญญาสัมปทานของรัฐ

ผู้วิจัย นายพัฒนชัย แสนกล้า รหัสนักศึกษา 2524004328

ปริญญา นิติศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) ศาสตราจารย์ ดร. สุนทร มณีสวัสดิ์ (2) รองศาสตราจารย์ ดร. ธวัชชัย สุวรรณพานิช

(3) อาจารย์สุชาติ ศรีวรรณ ปีการศึกษา 2554

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อให้ทราบถึงแนวทางในการระงับข้อพิพาทอันเนื่องมาจากสัญญาสัมปทานโดยอนุญาโตตุลาการ โดยศึกษาเปรียบเทียบกับแนวทางระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการในต่างประเทศ (2) เพื่อให้ทราบถึงกฎหมายที่ใช้บังคับกับสัญญาสัมปทาน โดยศึกษาเปรียบเทียบกับต่างประเทศ (3) เพื่อพัฒนาแนวคิดในการนำหลักกฎหมายมาบังคับใช้ในสัญญาสัมปทานของรัฐ และ (4) เพื่อปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการโดยเฉพาะการนำวิธีการอนุญาโตตุลาการมาใช้กับสัญญาสัมปทานของรัฐให้มีความชัดเจนและเป็นที่ยอมรับของคู่สัญญา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาโดยวิจัยเอกสารเป็นหลัก โดยทำการวิเคราะห์แนวทางระงับข้อพิพาท รวมทั้งกฎหมายที่อนุญาโตตุลาการใช้บังคับกับสัญญาสัมปทานทั้งในต่างประเทศและในประเทศไทยเพื่อนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบค้นหาความเหมาะสมกรณีที่ใช้กับประเทศไทย

ผลการวิจัยพบว่า (1) การเลือกกฎหมายที่อนุญาโตตุลาการจะนำมาใช้ในการตัดสินชี้ขาดข้อพิพาทแบ่งได้เป็น 2 กรณี 1) กระบวนการอนุญาโตตุลาการภายในประเทศ ซึ่งคู่พิพาทต่างเป็นคนสัญชาติไทยด้วยกัน อนุญาโตตุลาการต้องตัดสินชี้ขาดข้อพิพาทไปตามกฎหมายไทย 2) กระบวนการอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ ซึ่งคู่พิพาทอาจจะมีสัญชาติแตกต่างกัน หากคู่สัญญาได้กำหนดกฎหมายที่จะใช้บังคับกับสัญญาสัมปทานไว้ อนุญาโตตุลาการก็ต้องวินิจฉัยชี้ขาดตามบทบัญญัติของประเทศนั้น หากคู่สัญญามิได้กำหนดกฎหมายที่จะใช้บังคับกับสัญญาสัมปทานไว้ อนุญาโตตุลาการควรเลือกกฎหมายของประเทศต่างๆ ตาม “หลักว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย” แต่คู่พิพาทอาจจะตกลงให้อนุญาโตตุลาการตัดสินชี้ขาดข้อพิพาทตาม “หลักแห่งความสุจริตและเป็นธรรม” ก็ได้ ทั้งนี้ต้องไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน (2) การตัดสินข้อพิพาทของอนุญาโตตุลาการในสัญญาสัมปทานในต่างประเทศมีการใช้หลักกฎหมายต่างๆ ในการอ้างอิงประกอบคำชี้ขาด อาทิเช่น หลักสุจริต หลักสัญญาต้องได้รับการปฏิบัติตามสัญญา หลักกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบของรัฐ หลักการเคารพสิทธิได้มา หลักสิทธิในการเวนคืน หลักการชดเชยค่าทดแทน และหลักการชดเชยค่าเสียหาย เป็นต้น (3) สำหรับประเทศไทยก็มีการใช้หลักกฎหมายบางส่วนที่คล้ายคลึงกับต่างประเทศ โดยเฉพาะกรณีที่ข้อพิพาทจากสัญญาสัมปทานของรัฐมีความเกี่ยวข้องกับประโยชน์สาธารณะ การวินิจฉัยชี้ขาดก็ได้้นำหลักการต่างๆ ในกฎหมายมหาชนมาพิจารณาประกอบด้วย

คำสำคัญ กฎหมายที่นำมาใช้บังคับ อนุญาโตตุลาการ สัญญาสัมปทาน

Thesis title: The Problem of Applicable Law by Arbitration under Concession Contracts of State

Researcher: Mr.Pattanachai Saenklar; **ID:** 2524004328;

Degree: Master of Laws;

Thesis advisors: (1) Dr.Sunthorn Maneesawat, Professor; (2) Dr.Thawatchai Suvanpanich, Associate Professor; (3) Suchart Sriwarakorn; **Academic year:** 2011

Abstract

The purposes of this study were as follows: (1) to know the concept of dispute resolution by arbitration under concession contracts by comparing the concept in Thailand and those in foreign countries; (2) to know applicable law for concession contracts by comparing with those in foreign countries; (3) to develop the concept of law to be enforced for the concession contracts of state; and (4) to improve the law of arbitration, particularly by the importation of arbitration to the concession contracts of state for more clearly and acceptable by all the parties.

This research is used descriptive method by mean of documentary research. The analysis and the comparative study were made to the concept of dispute resolution by arbitration and the law applicable by arbitrators in the concession contracts both in foreign countries and Thailand in order to find out the suitable outcome for Thailand.

Research finding were as follows: (1) The selection of law by arbitrators may separate into 2 types as follows: 1) in case of domestic arbitration that the same nationality of litigants, arbitrators must pass the award according to the law of Thailand; and 2) in case of international arbitration that the different nationality of litigants, if they agree to the applicable law of a certain country for concession contracts, arbitrators must pass the award according to the law of that country, if there is no such agreement, arbitrators must pass the award according to the rule of “The Conflict of Law”. However, they could agree that arbitrators may award according to “The Principle of Good Faith and Fair”, in so far that it dose not conflict with “The Public Order or Good Morals”; (2) The awards of arbitrators under concession contracts of foreign countries have taken all the principle of law such as, The Principle of Good Faith, Pacta Sunt Servanda, State Responsibility, The Principle of Respect for Acquired Rights, The International Protection of Acquired Rights, The Right of Expropriation; Compensation, and Reparation; (3) In Thailand, the law has resembled with the principle of law in foreign countries to some extents and specially in case of the dispute resolution in the concession contracts of state that concern with the public interest, it has also considered and applied all the principle of the public law therein.

Keywords: Applicable law, Arbitration, Concession contracts